

Handleiding

Aanvragen laboratoriumdiagnostiek

November 2010

Inleiding

ZorgDomein heeft in nauw overleg met de gebruikers en aanbieders een nieuwe module ontwikkeld: de laborordermodule. Hiermee is het voor huisartsen mogelijk om via ZorgDomein snel laboratoriumdiagnostiek aan te vragen en kunnen ziekenhuizen deze aanvragen (orders) elektronisch afhandelen. Deze handleiding 'aanvragen laboratoriumdiagnostiek' zet uiteen hoe u met de laborordermodule van ZorgDomein werkt.

De handleiding beschrijft de verschillende stappen die u doorloopt bij het digitaal aanvragen van laboratoriumonderzoek, aan de hand van schermafdrucken. Deze stappen zijn:

- Stap 1. Persoonlijke instellingen
- Stap 2. De ZorgDomein - laborordermodule opstarten
- Stap 3. Het aanvragen van laboratorium diagnostiek
- Stap 4. Aanvullende informatie op het aanvraagformulier
- Stap 5. Afronden aanvraag
- Stap 6. Het patiëntbericht

Mocht u naar aanleiding van deze handleiding vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met de servicedesk van ZorgDomein, bereikbaar via 020-4715282 of servicedesk@zorgdomein.nl.

Stap 1. Persoonlijke instellingen

In de persoonlijke instellingen kunt u (A) uw favorieten beheren, (B) uw voorkeursformulier bepalen, (C) de relevante prikposten selecteren en (D) een terugrapportage (Edifact) naar uw HIS instellen.

A. Favorietenbeheer

U kunt het aanvraagformulier van het laboratorium opnemen in uw favorietenlijst. In de handleiding 'Instellen en beheren Favorieten eerstelijnsdiagnostiek in ZorgDomein' leest u hoe u dit kunt doen.

B. Voorkeursformulier

Onder "Persoonlijke Instellingen" (u vindt de toegang in de linkerbalk in het hoofdmenu) kunt u onder het kopje "Profiel" aangeven welk type aanvraagformulier u standaard wilt gebruiken: probleem-gestuurd, alfabetische lijst of instellingsformulier (zie figuur 1).

Stamgegevens huisarts

Stamgegevens

Naam: Demo Huisarts
 NIM: Demo Huisarts
 Loginnaam: demozd
 Voorletters:
 Tussenvoegsel:
 Geslacht: M V
 Telefoonnummer: 020-4715282
 Mobiel nummer:
 E-mailadres: servicedesk@zorgdomein.nl
 AGB-code: 01123456
 Edifactadres: servicedesk@zorgdomein.nl
 Edipostbusnummer: servicedesk@zorgdomein.nl
 Aanvraagformulieren eerstelijns diagnostiek terugkoppelen als EDIFACT:
 Wachtwoord: DEMOZD

Instellingen verwijsbrief

Deelcontacten filter: Alle deelcontacten vorgevuld
 Alleen laatste deelcontact vorgevuld
 Geen deelcontacten vorgevuld

Profiel

Startscherm huisarts: Hoofdmenu
 Specialisme
 Eerstelijns diagnostiek

Verwijsformulier: Probleemgestuurd
 Alfabetische lijst
 Instellingsformulier

Figuur 1: voorkeursvolgorde labordermodule

Opmerking: het instellingsformulier is een andere presentatie van het probleemgericht formulier. Niet alle instellingen maken gebruik van dit instellingsformulier. In het vervolg van de handleiding gaan we uitsluitend in op het gebruik van het probleemgericht en het alfabetisch aanvraagformulier.

C. Prikposten

U kunt zelf bepalen welke prikposten op het patiëntbericht verschijnen. Wij adviseren u het aantal prikposten te beperken tot maximaal 4. U stelt de juiste prikposten in via uw Persoonlijke gegevens . Onderaan het scherm “stamgegevens” vindt u de knop prikposten . Als u hierop klikt krijgt u een lijst met laboratoria waarvoor prikposten zijn ingevuld. U kiest hieruit de gewenste instelling. U kruist vervolgens de gewenste prikposten aan in de lijst (zie figuur 2).

Favoriete prikposten

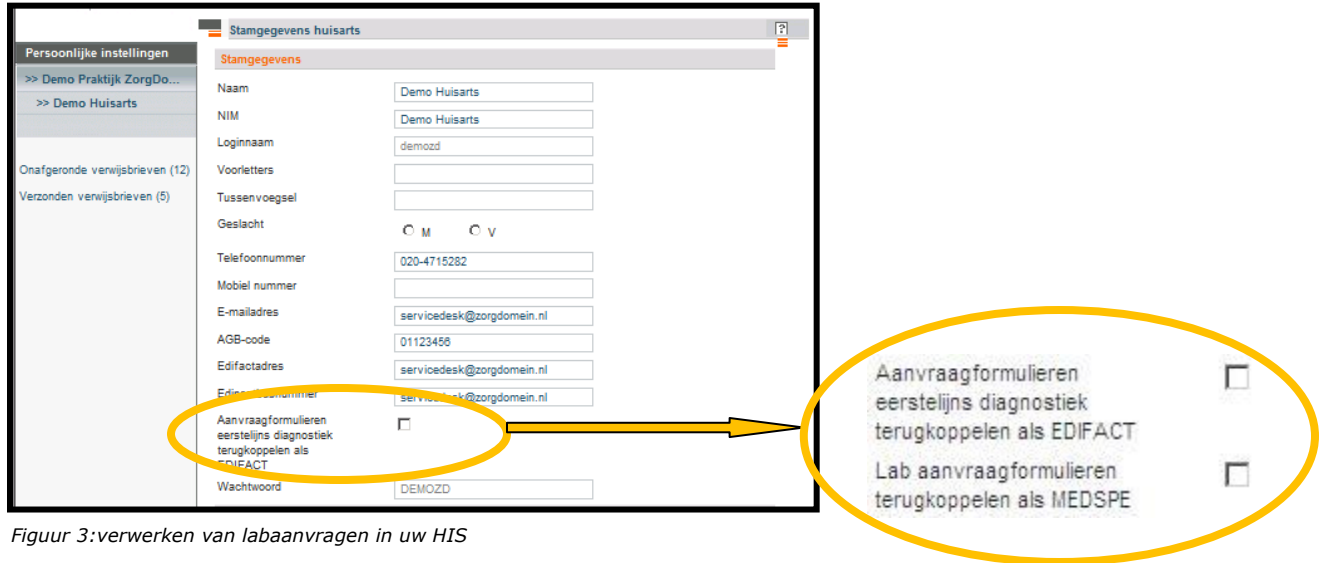
U kunt hier voor het gekozen laboratorium de favoriete prikposten instellen. U doet dit door de favoriete prikposten aan te vinken (maximaal vijf) en vervolgens op opslaan te klikken. Wanneer u met de muis over een regel gaat, ziet u extra informatie behorend bij de prikpost.

Favoriet	Naam	Adres	Telefoon
☒	SHL locatie de Poort	Bredaseweg 165, 4872LA Etten - Leur	078-502 91 00
☐	Praktijk voor Fysiotherapie	Miereweg 3, 4301SJ Zierikzee	0111-45 04 75
☐	Gezondheidscentrum Bredero	Brederostraat 2 a/b, 4819HH Breda	078-520 48 48
☒	Prikpost SHL	Kommerstraat 2, 5301BS Zaltbommel	
☐	Partycentrum de Eendrachthoeve	Tuinweg (ingang G Sabinastr) 3, 3284XR Zuid Beijerland	0186-66 02 25
☐	Dorpshuis Den Ham	Burg, Hobolaan 1, 5305CP Zuilichem	0418-67 19 05
☐	Gezondheidscentrum de Welborg	De Welborg 3, 4881CZ Zundert	078-597 49

Figuur 2: selecteren van de gewenste prikposten

D. Terugkoppeling van de aanvraag via Edifact

Om uw aanvraag in uw HIS te kunnen verwerken, kunt u een MEDSPE bericht ontvangen van de aangevraagde bepalingen. Om het totale aanvraagformulier standaard te laten terugschrijven als edifactbericht zet u onder het kopje "stamgegevens" een vinkje bij "Aanvraag-formulieren eerstelijns diagnostiek terugkoppelen als EDIFACT" (zie figuur 3).

Figuur 3: verwerken van labaanvragen in uw HIS

Stap 2. Labordermodule opstarten vanuit uw HIS

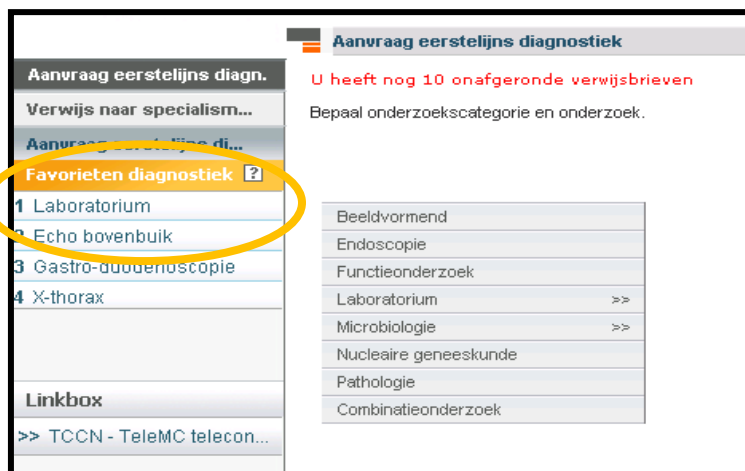
U kunt het laboratorium aanvraagformulier in ZorgDomein via twee routes openen.

Korte route:

- I. Wanneer u vanuit uw HIS naar ZorgDomein gaat, komt u in het hoofdmenu van ZorgDomein.
- II. Kies in de linker menubalk onder "Favorieten diagnostiek" voor het gewenste aanvraagformulier (zie figuur 4).

Opmerking: om gebruik te maken van favorieten dient u deze eenmalig in te stellen. Zie handleiding "Instellen en beheren Favorieten eerstelijnsdiagnostiek in ZorgDomein" op onze website (www.zorgdomein.nl).

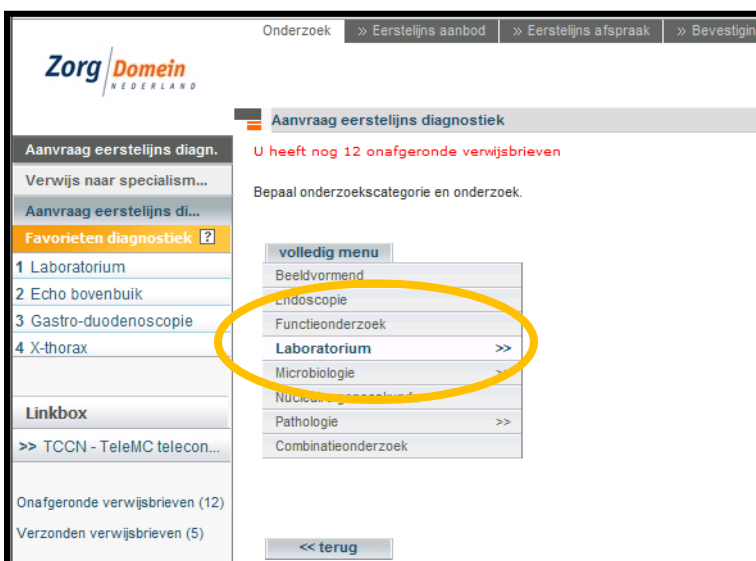
- III. U komt direct in het juiste aanvraagformulier.

Figuur 4: "Favorieten diagnostiek" in het hoofdmenu

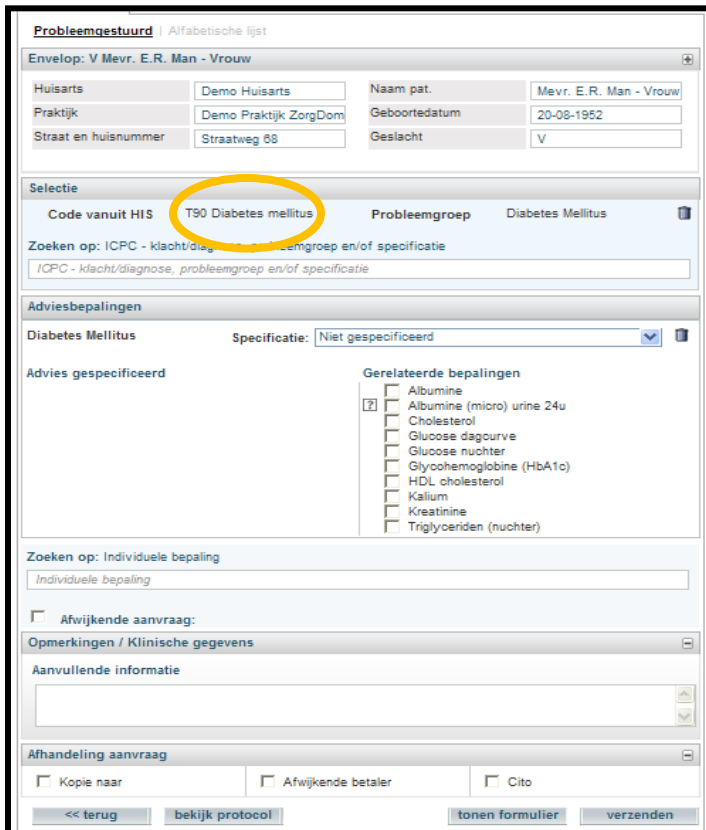
'Lange' route

- I. Open ZorgDomein vanuit uw HIS op de gebruikelijke wijze.
- II. Kies voor "Aanvraag eerstelijns diagnostiek" in het linkermenu.
- III. Kies in het eerstelijnsdiagnostiek menu voor "Laboratorium" (zie figuur 5).

Figuur 5: Het aanvragen van eerstelijnsdiagnostiek

- IV. U krijgt nu het laboratoriumaanbod in de regio te zien.
- V. Kies hier voor het gewenste laboratorium.
- VI. Via het protocol komt u vervolgens in het aanvraagformulier (zie figuur 6).

The screenshot shows the 'Aanvraagformulier' for a laboratory test. The 'Probleemgestuurd' section is active, showing patient information: 'Envelop: V Mevr. E.R. Man - Vrouw', 'Huisarts: Demo Huisarts', 'Naam pat.: Mevr. E.R. Man - Vrouw', 'Praktijk: Demo Praktijk ZorgDom', 'Geboortedatum: 20-08-1952', 'Straat en huisnummer: Straatweg 88', and 'Geslacht: V'. The 'Selectie' section shows 'Code vanuit HIS: T90 Diabetes mellitus' (highlighted with a yellow circle) and 'Probleemgroep: Diabetes Mellitus'. The 'Adviesbepalingen' section shows 'Diabetes Mellitus' with 'Specificatie: Niet gespecificeerd'. Below this, there are checkboxes for 'Advies gespecificeerd' and 'Gerelateerde bepalingen' (Albumine, Albumine (micro) urine 24u, Cholesterol, Glucose dagcurve, Glucose nuchter, Glycohemoglobine (HbA1c), HDL cholesterol, Kalium, Kreatinine, Triglyceriden (nuchter)). The bottom of the form includes 'Aanvullende informatie', 'Afwijkende aanvraag', and 'Afwijkingen / Klinische gegevens' sections, along with checkboxes for 'Kopie naar', 'Afwijkende betaler', and 'Cito'. Navigation buttons like '<< terug', 'bekijk protocol', 'tonen formulier', and 'verzenden' are at the bottom.

Figuur 6: Het aanvraagformulier van de labordermodule

Stap 3. Het aanvragen van laboratorium diagnostiek

De laborordermodule kent twee verschillende aanvraagformulieren: (A.) een probleemgestuurd aanvraagformulier en (B.) een alfabetisch aanvraagformulier (zie figuur 7).

The screenshot shows a web form titled 'ZD-aanvraagformulier'. At the top left is the 'Zorg Domein NEDERLAND' logo. Below it, there's a tab 'Laboratorium' and a sub-tab 'Probleemgestuurd | Alfabetische lijst'. The patient information section is titled 'Envelop: V Mevr. E.R. Man - Vrouw' and contains the following fields:

Huisarts	Demo Huisarts	Naam pat.	Mevr. E.R. Man - Vrouw
Praktijk	Demo Praktijk ZorgDomein	Geboortedatum	20-08-1952
Straat en huisnummer	Straatweg 68	Geslacht	V

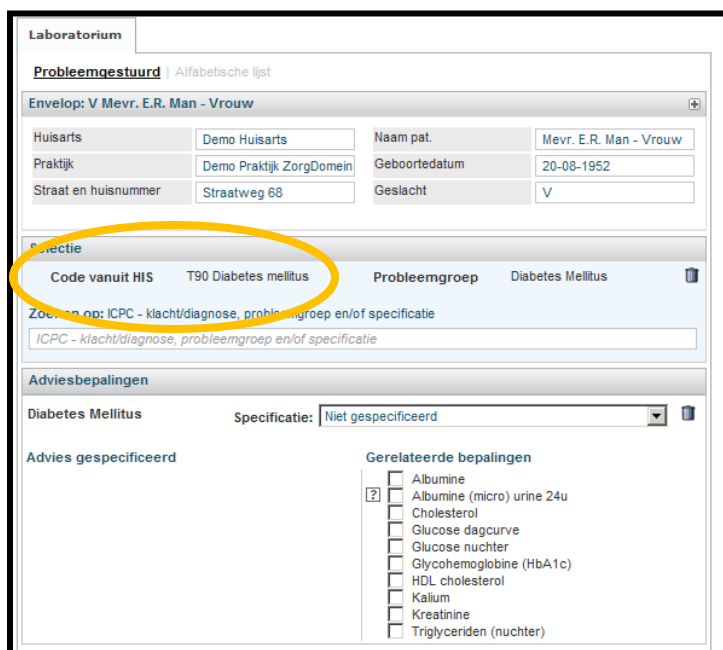
Opmerking: Enkele instellingen maken daarnaast gebruik van een derde aanvraagformulier: het instellingsformulier. Dit formulier is een andere weergave van het probleemgestuurd aanvragen. De afhandeling van de aanvraag is gelijk aan die van de overige twee formulieren.

Figuur 7: probleemgestuurd en alfabetisch bepalingen aanvragen

U kunt uw gehele aanvraag via één van deze twee formulieren afronden. Het is ook mogelijk om binnen één aanvraag van zowel het probleemgestuurde formulier als de alfabetische lijst gebruik te maken. In uw persoonlijke instellingen (zie stap 1) kunt u aangeven in welk formulier u standaard wilt binnenkomen.

A. Probleemgestuurd aanvragen

Indien u in uw HIS een ICPC code heeft geselecteerd waaraan een probleemgroep is gekoppeld, wordt deze overgenomen in de laborordermodule. De bijbehorende adviesbepalingen worden dan direct voorgezet onder het kopje "Adviesbepalingen" (zie figuur 8). Bij sommige probleemgroepen is het mogelijk nog een nadere specificatie te kiezen (bijv. 'Controle 1 jaar, bij gebruik diureticum' bij de probleemgroep Diabetes mellitus) De advies-bepalingen worden dan ook nader gespecificeerd.

The screenshot shows the 'Laboratorium' form with the 'Selectie' section highlighted by a yellow circle. It displays 'Code vanuit HIS' as 'T90 Diabetes mellitus' and 'Probleemgroep' as 'Diabetes Mellitus'. Below this, the 'Adviesbepalingen' section is populated with related tests:

Diabetes Mellitus Specificatie: Niet gespecificeerd

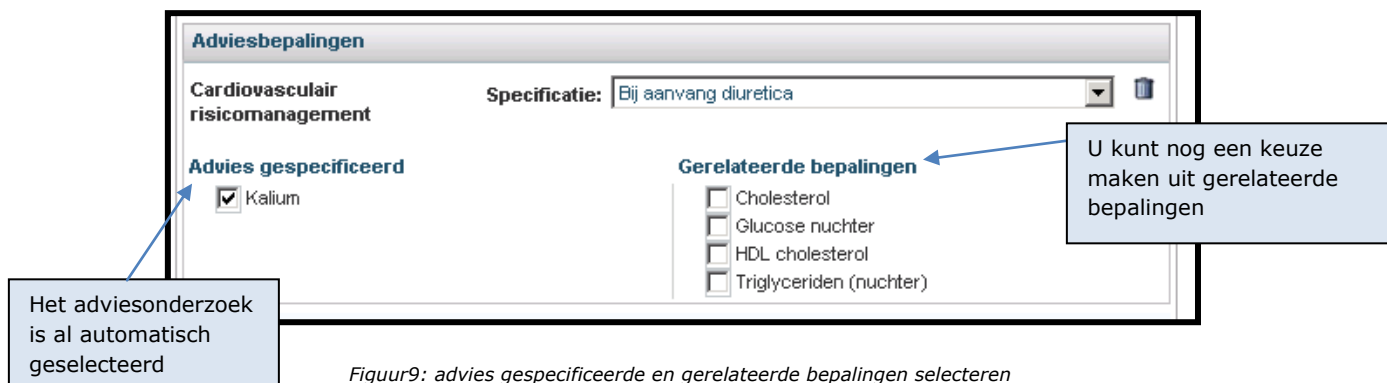
Advies gespecificeerd

Gerelateerde bepalingen

- Albumine
- Albumine (micro) urine 24u
- Cholesterol
- Glucose dagcurve
- Glucose nuchter
- Glycohemoglobine (HbA1c)
- HDL cholesterol
- Kalium
- Kreatinine
- Triglyceriden (nuchter)

Figuur 8. de probleemgroep en bijbehorende adviesbepalingen worden voorgevuld als er een ICPC code vanuit het HIS bekend is

De adviesbepalingen zijn verdeeld over twee kolommen: "Advies gespecificeerd" en "Gerelateerde bepalingen" (zie figuur 9).

Figuur9: advies gespecificeerde en gerelateerde bepalingen selecteren

- De bepalingen onder "Advies gespecificeerd" zijn al voorgeselecteerd.
- Uit de bepalingen onder "Gerelateerde bepalingen" kunt u zelf nog een keuze maken.

Wat betekent?

Advies gespecificeerd

Dit zijn de adviesbepalingen behorende bij een probleemgroep – specificatie (bijv. Diabetes Mellitus – 1 jaars controle). Deze adviesbepalingen zijn gebaseerd op de LESA standaard, mogelijk aangepast door het laboratorium.

Gerelateerde bepalingen

Dit zijn alle bepalingen die onder de betreffende probleemgroep voorkomen, binnen de verschillende specificaties (bijv. alle bepalingen behorende bij Diabetes Mellitus).

Is er nog geen probleemgroep voorgezet, of wilt u een aanvullende probleemgroep selecteren dan kan dat als volgt:

- I. Typ onder het kopje "Selectie" een zoekcriterium in. Bijvoorbeeld: Cardiovasculair (zie figuur 10).
- II. Vervolgens worden de probleemgroepen en/of specificaties die aan het zoekcriterium voldoen getoond.
- III. U selecteert de gewenste probleemgroep/specificatie door op de betreffende regel te klikken.
- IV. Onder het kopje "Adviesbepalingen" verschijnt de geselecteerde probleemgroep met de specificatie en de bijbehorende adviesbepalingen.

Figuur 10: het selecteren van adviesbepalingen en het zoeken op individuele bepaling

Tip: als u uitsluitend een 'e' intypt onder het kopje "Selectie" verschijnt de gehele lijst aan probleemgroepen in beeld.

Zoeken op individuele bepaling

Het is ook mogelijk om een individuele bepaling toe te voegen op het probleemgestuurd aanvraagformulier. Typ hiervoor in het vrije tekstveld een zoekterm in. De bepalingen die de ingevoerde tekst bevatten worden vervolgens getoond. U kunt de gewenste bepaling selecteren door deze aan te klikken (zie figuur 10).

Aanwijzingen, onderzoeksvoorwaarden en benodigde gegevens

Aanwijzingen:

Bij sommige bepalingen ziet u een vraagteken. Als u met de muis op over dit vraagteken schuift verschijnt er een scherm met aanvullende informatie over de betreffende bepaling.

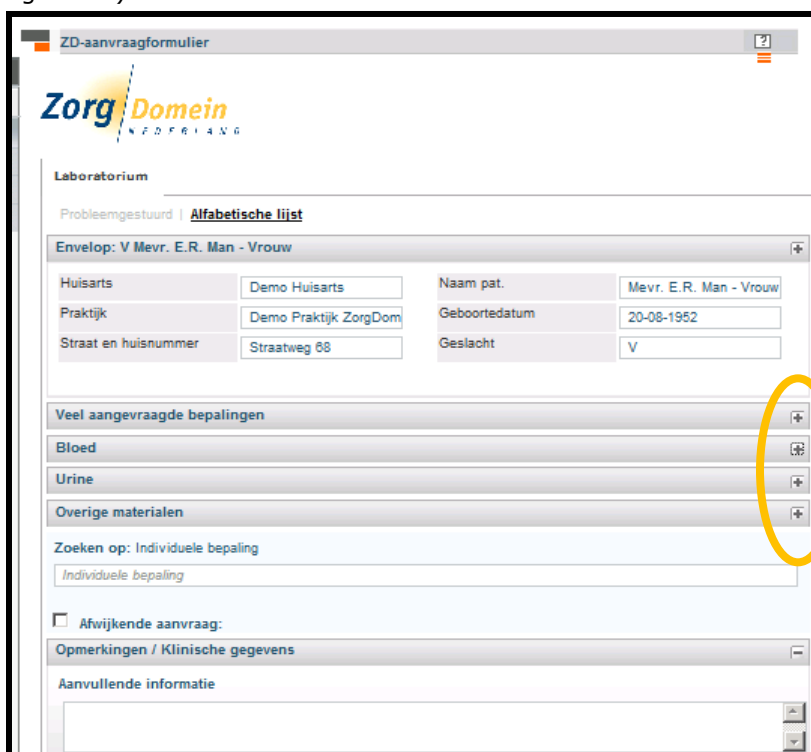
Onderzoeksvoorwaarden:

Indien van toepassing, verschijnen er bij het aanvinken van een bepaling onderzoeksvoorwaarden. Bijvoorbeeld: Patiënt moet nuchter geprikt worden.

Benodigde gegevens: Bij sommige bepalingen heeft het laboratorium aanvullende gegevens nodig, zoals bijvoorbeeld het gewicht van de patiënt. Bij het aanvinken van de betreffende bepaling verschijnt hiervoor een invulveld. U kunt de aanvraag pas afronden als u dit verplichte veld heeft ingevuld.

B. Aanvragen via de alfabetische lijst

In de alfabetische lijst vindt u de bepalingen ingedeeld op type materiaal. De bepalingen zijn alfabetisch gerangschikt. U selecteert een gewenste bepaling door de bepaling aan te vinken. U kunt vanuit dit formulier ook naar het probleemgestuurde formulier. De aangevinkte bepalingen blijven dan geselecteerd. Open de alfabetische lijst van een specifiek materiaal door op het +-teken te klikken (zie figuur 11).

Figuur 11: het openen van specifiek materiaal in de alfabetische lijst

Stap 4. Aanvullende informatie op het aanvraagformulier

NAW gegevens

Uw eigen gegevens en de gegevens van de patiënt worden automatisch overgenomen uit het HIS, aangevuld met enkele gegevens uit uw persoonlijke instellingen in ZorgDomein.

Let op: Voor het laboratorium is het van belang dat de juiste AGB code wordt meegestuurd (de AGB code van de huisarts). De AGB code die wordt meegestuurd wordt getoond in het enveloppedeelte. U kunt de AGB code hier aanpassen. Dit kan bijvoorbeeld nodig zijn als een praktijkondersteuner of assistente die voor meerdere huisartsen werkt een aanvraag doet.

Opmerkingen /klinische gegevens

In het vrije tekstveld kunt u relevante aanvullende informatie kwijt.

Afwijkende aanvraag

Wilt u een onderzoek aanvragen dat niet op het aanvraagformulier staat dan kunt u deze kwijt onder afwijkende aanvraag.

Tip: Zoek eerst via de knop 'Zoeken' op Individuele bepaling of het betreffende onderzoek wellicht toch wordt aangeboden.

Afhandeling aanvraag

Hier kunt u de volgende informatie aangeven:

- Kopie naar: naar welke arts moet er een kopie van de uitslag worden gestuurd?
- Afwijkende betaler: in het geval de aanvraag bijv. een keuring, een trial of een zorggroep betreft vult u hier de TBI code in.
- Cito: Als u kiest voor Cito dan wordt standaard het telefoonnummer doorgegeven dat in het enveloppedeelte staat. Wilt u de uitslag op een ander telefoonnummer (bijv. de overleglijn) of via de fax ontvangen, vult u dan hier het juiste nummer in.

Als u vinkje zet bij het betreffende onderwerp openen de invulvelden zich (zie in figuur 12 het voorbeeld voor 'Kopie naar'.

The screenshot shows a web interface with two main sections:

- Opmerkingen / Klinische gegevens:** Contains a section for 'Aanvullende informatie' with a large empty text area and scroll arrows.
- Afhandeling aanvraag:** Contains several checkboxes:
  - Kopie naar
  - Afwijkende betaler
  - Cito
 Below these are input fields for 'Kopie naar code:' and 'Naam:'.

At the bottom of the form are four buttons: '<< terug', 'bekijk protocol', 'tonen formulier', and 'verzenden'.

Figuur 12: invoeren van aanvullende informatie met betrekking tot de afhandeling van de aanvraag.

Stap 5. Afronden aanvraag

Voordat u de aanvraag afrondt, kunt u uw aanvraag op het scherm (I.) tonen en vervolgens (II.) verzenden:

I. Tonen formulier: Als u kiest voor dan krijgt u een samenvatting te zien van wat u gaat aanvragen.

II. Verzenden: U verstuurt uw aanvraag door te kiezen voor .

Stap 6. Het patiëntbericht

Na het afronden van de aanvraag print u een patiëntbericht voor de patiënt. Hierop staat:

- informatie voor de patiënt, zoals het nuchter blijven voor het onderzoek, of aanwijzingen over het af te nemen materiaal (bijv. feces),
- informatie voor/over de prikpost.

Het patiëntbericht vormt de koppeling tussen het monster en de aanvraag die elektronisch naar het laboratorium is gestuurd. Als het materiaal op de prikpost wordt afgenomen plakt de prikster een barcode-etiket op de buizen en het formulier, voordat het samen naar het lab gaat. Neemt u het materiaal zelf af, dan plakt u een barcodesticker op het formulier en het materiaal.

Plak hier het formulier-etiket

Patiëntgegevens: Naam: Mevr. E.R. Man - Vrouw Geboortedatum: 20-08-1952 Geslacht: V Adres: Passendalepad 200 5628NC Hilversum Telefoonnummer: Verzekeringsovergevers: CZ ZORGVERZEKERINGSGROEP 100100100	Aanvrager: Naam: Demo Huisarts Adres: Straatweg 68 Per/Woonplaats: 3621BR Breukelen AGB: 01123456 Telefoonnummer: 020-4715282 Fax nummer: 020-4713818

BSN: 12345678

Interim patiëntnummer:

ZD afspraaknummer: ZD1715578

TBI:
Clao: Nee

Aanvraagcode	Kleurcode	Bepalingen	Aanvullende informatie
Bloed			
10344	LG20	Albumine	
		Cholesterol	
		Glucose nuchter	pt moet nuchter komen
		Glycohemoglobine (HbA1c)	
		HDL cholesterol	
		Kalium	
10258	LG20	Triglyceriden (nuchter)	pt moet nuchter komen

Aanvullende bepalingen:

Aanvullende informatie prikster:

Tijdstip afname: Patiënt nuchter: Ja Nee Form. bij patient: Ja Nee PRC INC Datum afname	Een overzicht van alle prikposten en hun openingstijden is te vinden op ZorgDomein (BR) Straatweg 68, 3621BR Breukelen 020-4715282 ZorgDomein (AD) H.J.E. Wenckebachweg 200, 1096AS Amsterdam 020-4715282

	Openingstijden: ma 09:00 - 17:00 uur di 09:00 - 17:00 uur wo 09:00 - 17:00 uur do 09:00 - 17:00 uur vr 09:00 - 17:00 uur
	Openingstijden: ma 09:00 - 17:00 uur di 09:00 - 17:00 uur wo 09:00 - 17:00 uur do 09:00 - 17:00 uur vr 09:00 - 17:00 uur

Op het patiëntbericht kunnen ook prikposten worden afgedrukt. U kunt zelf bepalen welke prikposten er standaard moeten worden afgedrukt. Dit stelt u in bij uw "Persoonlijke instellingen" (zie stap 1).

Figuur 13: een voorbeeld patiëntbericht